

Munkaviszony, egyéni és társas vállalkozás, szabadfoglalkozás összevetése

	Munkaviszony	Egyéni vállalkozás	Társas vállalkozás	Megbízási szerződés: önálló művészeti tevékenységet folytatók ("Szabadfoglalkozásúak")
1. Alapjogszabály	2012. évi I. törvény (Munka Törvénykönyve)	2009. évi CXV. törvény (Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről) 2013. évi V. törvény (A polgári törvénykönyvről)	2013. évi V. törvény (A polgári törvénykönyvről)	2013. évi V. törvény (A polgári törvénykönyvről) 1995. évi CXVII. törvény (A személyi jövedelemadóról)
2. Érintettek	A magánszektorban és költségvetési szerveknél foglalkoztatott munkavállalók	Üzletszerű gazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó	Üzletszerű gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság – Bt, Kkt, Kft, Rt, stb.	Az előző négy kategória egyikébe sem sorolható művészek ("szabadúszók")
3. Létrejöttje	A munkáltató és a munkavállaló között, munkaszerződéssel	A megrendelő és a vállalkozó között, vállalkozási szerződéssel	A megrendelő és a társaság között, vállalkozási szerződéssel	A művész és a megbízó között, általában megbízási szerződéssel
4. Munkavégzés jellege	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A munkáltató költségére és kockázatára ▪ A munkáltatónak alárendelve és utasításai szerint ▪ A munkabér (illetmény) a munkavégzésért jár, függetlenül a munkáltató eredményességétől 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A vállalkozó költségére és kockázatára ▪ A megrendelővel egyenrangú üzleti viszonyban ▪ A vállalkozói díj akkor jár, ha a munkavégzés eredménnyel zárult 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A vállalkozó költségére és kockázatára ▪ A megrendelővel egyenrangú üzleti viszonyban ▪ A vállalkozói díj akkor jár, ha a munkavégzés eredménnyel zárult 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A megrendelő költségére és kockázatára ▪ A megrendelővel egyenrangú üzleti viszonyban ▪ A megbízási díj akkor is jár, ha a munkavégzés nem zárult eredménnyel
5. Díjazás	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megállapodás szerint ▪ Minimum: minimálbér (2024-ben 266.800 Ft) ▪ Maximum: nincs 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megállapodás szerint ▪ Minimum: nincs ▪ Maximum: nincs 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megállapodás szerint ▪ Minimum: nincs ▪ Maximum: nincs 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megállapodás szerint ▪ Minimum: nincs ▪ Maximum: nincs
6. Gazdasági és szociális kockázatok viselése	Munkáltató	Vállalkozó	Vállalkozás	Megbízott
7. Jogviszony megszűnése	Jogszabály határozza meg az okokat, az időtartamokat és fizetendő díjakat (kivéve határozott idejű munkaszerződések és kinevezések)	Gyakorlatilag korlátozás nélkül	Gyakorlatilag korlátozás nélkül	Korlátozás nélkül

	Munkaviszony	Egyéni vállalkozás	Társas vállalkozás	Megbízási szerződés: önálló művészeti tevékenységet folytatók ("Szabadfoglalkozásúak")
8. Munkavállalónak biztosított védelem	Erős, a munkavállalói jogok a munkáltatóval szemben érvényesíthetők (de: függ a szerződés tartalmától, a munkavállalói szolidaritástól, az érdekképviselő hatékonyságától)	Gyenge, nincsenek munkavállalói jogok (csak személyes munkavégzés)	Gyenge, a munkavállalói jogok a vállalkozással szemben érvényesíthetők	Gyenge, nincsenek munkavállalói jogok (csak személyes munkavégzés)
9. Érdekképviselő szerepe a munkahelyen	Jogszabályban biztosított és közvetlen	Jogszabályban nem biztosított és közvetett	Jogszabályban nem biztosított és közvetett	Jogszabályban nem biztosított és közvetett
10. Adózás: Társasági adó TAO)	<ul style="list-style-type: none"> Nincs 	<ul style="list-style-type: none"> Nincs 	<ul style="list-style-type: none"> Alapja a társaság adózás előtti eredménye Mértéke 500 millió Ft-os adóalapig az adóalap 9%-a, az azt meghaladó részre 19 % 	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
11. Adózás: Személyi jövedelemadó (SZJA)	<ul style="list-style-type: none"> Általános szabályok (2016-tól általánosan 15%) 	<ul style="list-style-type: none"> Vállalkozói SZJA 	<ul style="list-style-type: none"> A társaság érdekében személyesen végzett munka díjazása után (SZJA) 	<ul style="list-style-type: none"> Általános szabályok
12. Adózás: Személyi jövedelemadó (SZJA): Művészeti tevékenységre vonatkozó speciális szabály	<ul style="list-style-type: none"> Nincs 		<ul style="list-style-type: none"> Költségként 10 %-os költségátalány vagy tételes költségkimutatás számolható el Tételes költségkimutatás esetén költségként számolható el a jellegzetesen a művészeti tevékenységgel összefüggő kiadások: a művészeti tevékenységet folytató magánszemély jellemzően előforduló költsége - figyelemmel az értékcsökkenési leírás elszámolására vonatkozó rendelkezésekre is - a tevékenységével összefüggő műsoros előadás, kiállítás, múzeum, közgyűjtemény látogatásának ellenértéke, irodalmi és művészeti alkotásokat tartalmazó, vagy ezek rögzítésére és lejátszására alkalmas eszköz, kép- és hanghordozó, könyv, kotta, más sajtótermék vásárlására fordított kiadás, a tevékenységgel összefüggő szakmai képzés kiadásai, továbbá az előadóművészi tevékenységet végzők esetében a színpadi megjelenéshez kapcsolódó esztétikai és kozmetikai cikkek, illetve szolgáltatásokra fordított kiadás. A művészeti tevékenységekből származó jövedelem adóját a tevékenység végzésének helye szerinti államban kell megfizetni. 	

	Munkaviszony	Egyéni vállalkozás	Társas vállalkozás	Megbízási szerződés: önálló művészeti tevékenységet folytatók ("Szabadfoglalkozásúak")
13. Adózás: Általános forgalmi adó (ÁFA)	<ul style="list-style-type: none"> Nincs 	<ul style="list-style-type: none"> Általános szabályok szerint (mértéke 27%) A szerző és előadóművész (örököse) mentesül bizonylat-kibocsátási (számla, nyugta) kötelezettsége alól, ha a kifizető azt tőle átvállalja 		
14. Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA) 2023. január 1-jétől	<ul style="list-style-type: none"> Nincs 	<ul style="list-style-type: none"> Választása bármikor bejelenthető, az adóalanyiság a bejelentést követő hónaptól jön létre, az adóalanyiság a megszűnését követő 2 éven belül ismételt nem választható alanya kizárólag főfoglalkozású egyéni vállalkozó lehet, aki kizárólag magánszemélyeknek és őstermelőknek értékesít terméket, valamint nyújt szolgáltatást A tételes adó havi összege 50 ezer forint. 18 millió forint bevétel felett az adó mértéke az azt meghaladó rész 40%-a (a tételes adó megfizetésétől függetlenül) katásként legfeljebb évi 12 millió forint bevételig lehet áfamentesen számlázni Megfizetése kiváltja az SZJA-t, ÁFÁ-t, társasági adót, eho-t, egészségbiztosítási- és nyugdíjjárulékot 		<ul style="list-style-type: none"> Nincs
15. Kisvállalati adó (KIVA) 2023. január 1-jétől	<ul style="list-style-type: none"> Nincs Kizárólag azok a maximum 25 főt foglalkoztató kisvállalatok választhatják, amelyek mérlegfőösszege nem haladja meg a 3 milliárd forintot Az adó alapja az adózó pénzügyi vagyonának realizált változása (a pénzeszközök növekménye) megnövelve a személyi jellegű kifizetésekkel és figyelemmel a korrekciós tételekre (pl. nem vállalkozási pénzkifizetés, hitelek, kölcsönök, tőkeműveletek) Az adó mértéke 10% Megfizetése kiváltja a társasági adót, szociális és szakképzési hozzájárulást Nincs 			

	Munkaviszony	Egyéni vállalkozás	Társas vállalkozás	Megbízási szerződés: önálló művészeti tevékenységet folytatók ("Szabadfoglalkozásúak")
16. Egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (EKHO) 2023. január 1-jétől	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Művészek és egyes művészeti területen dolgozók választhatják ▪ egyszerűsített szja és tb fizetési lehetőség ▪ Alapja a bevétel, csökkentve az Áfá-val ▪ Mértéke 15 %, a foglalkoztatót terhelő 13%-os ekho 2022. szeptember 1-jétől megszűnt. A nyugdíjast terhelő ekho mértéke 11,1%. ▪ Választható a bevétel egészére vagy részére, ha a jövedelem az adóévben nem haladja meg a 60 millió, illetve sport tevékenység esetében az 500 millió forintot. Belépő feltétel: teljes összegű közteherviselés legalább a havi minimálbérnek megfelelő összeg után (ennek alapján teljes TB ellátás jár) ▪ 50 %-a képezi a nyugdíjalap részét 			
17. TB járulékfizetés 2024. január 1-jétől	<p>Személyes munkavégzésre tekintettel a vállalkozásból kivett összeg vagy az átalányadó alapjául szolgáló jövedelem után (de legalább a minimálbér összege után)</p> <p>a Vállalkozó</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 18,5 % TB járulékot, ▪ 13 % szociális hozzájárulási adót <p>köteles fizetni.</p>	<p>A vállalkozás tagjának személyes közreműködéséért kifizetett jövedelem után (de legalább a minimálbér összege után)</p> <p>a Vállalkozás</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 13 % szociális hozzájárulási adót <p>a Biztosított</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 10 % nyugdíjjárulékot, 7% természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, 1,5 % munkaerő-piaci járulékot <p>köteles fizetni.</p>		<p>Megbízási díj személyes munkavégzésért fizetett része után</p> <p>A Foglalkoztató</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 13 % TB járulékot <p>Biztosított</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 10 % nyugdíjjárulékot, 7% természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, 1,5 % munkaerő-piaci járulékot <p>köteles fizetni.</p>
18. TB járulékfizetés: Művészeti tevékenységre vonatkozó speciális szabály	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szerzői és előadóművészi vagyoni jog felhasználásának ellenértékeként kifizetett díj nem képez TB járulékalapot, de utána 13 % mértékű szociális hozzájárulási adót (szochó) kell fizetni. 			
19. Számviteli kötelezettségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SZJA nyilvántartás 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kettős könyvvitel szabályai szerint 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ SZJA nyilvántartás szerint